

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 27 maja 2003 r.

36069

RPO-432027-VI/03/DN

Pan
Marek POL
Wicepremier
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Premierze,

Otrzymuję skargi zainteresowanych taksówkarzy, którzy wykonywali zawód przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 6.09.2001 r. o transporcie drogowym, tj. przed 1 stycznia 2002 r., na podstawie posiadanych zezwoleń, a w dacie wejścia w życie ustawy nie mogli wykazać się co najmniej 5-letnim stażem zawodowym lub przerwa w wykonywaniu przez nich zawodu jest dłuższa niż 6 miesięcy. Gdy nabywali poprzednio uprawnienia zawodowe, wymóg 5-letniego stażu zawodowego - nie istniał.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. Nr 125, poz. 1371) w rozdziale 2 określa zasady podejmowania i wykonywania transportu drogowego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy „podjęcie i zarobkowe wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji na wykonywanie transportu drogowego”. W myśl art. 6 ust. 1 ustawy przedsiębiorca uzyska licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką, jeżeli spełnia warunki wskazane w tym przepisie. Kwestionowany przez środowisko taksówkarzy art. 6 ust. 1 pkt 2) lit. c) ustawy nakłada na przedsiębiorcę wykonującego osobiście przewozy osób lub na zatrudnianych przez niego kierowców wymóg posiadania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem. Z obowiązku tego ustawodawca zwolnił natomiast osoby, które wykazują się co najmniej 5-letnią praktyką w zakresie wykonywania tego transportu. Minister Infrastruktury w rozporządzeniu z dnia

7.02.2002 r. (Dz.U. Nr 12, poz. 118) określił program szkolenia, wzór zaświadczenia oraz wysokość opłat za szkolenie i egzaminowanie w zakresie transportu drogowego taksówką. Według treści tego rozporządzenia obecnie opłata za szkolenie nie może być wyższa niż 800 zł, a opłata za egzamin nie może przekraczać 200 zł. W załączniku nr 1 do rozporządzenia został określony program szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką.

Według przepisu przejściowego, tj. art. 103 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, przedsiębiorcy prowadzący do dnia wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą w zakresie krajowego drogowego przewozu osób mogą ją nadal wykonywać w dotychczasowym zakresie, na podstawie posiadanych uprawnień, przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Nie później niż w terminie 6 miesięcy przed upływem tego okresu przedsiębiorcy ci powinni wystąpić do organu udzielającego licencji z wnioskiem o licencję.

Z przedstawionych regulacji wynika, iż przedsiębiorcy wykonujący transport drogowy taksówką lub zatrudniani przez nich kierowcy, którzy nie posiadają 5-letniej praktyki w wykonywaniu tego typu transportu lub którzy posiadają wymagany staż, lecz przerwali (z przyczyn zależnych od siebie) wykonywanie zawodu na okres powyżej 6 miesięcy, a nie przystąpią do szkolenia oraz egzaminu i/lub nie ukończą go z wynikiem pozytywnym - nie uzyskają wymaganej nowymi regulacjami licencji na wykonywanie przewozów taksówką.

Analiza wprowadzonej regulacji nasuwa wątpliwości, czy nie prowadzi ona do naruszenia konstytucyjnej zasady ochrony praw nabytych i zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego prawa.

W skargach kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich skarżący taksówkarze podnoszą, iż aktualnie przewozy taksówką wykonują na podstawie ważnych zezwoleń wydanych na czas nieokreślony, których uzyskanie poprzedzone było koniecznością odbycia szkolenia i zdania egzaminu, którego zakres pokrywa się z zakresem szkolenia i egzaminu, wprowadzonych nową ustawą o transporcie drogowym i przepisami wykonawczymi. Za odbycie szkolenia, egzaminu i uzyskanie zezwolenia zmuszeni byli wnieść wymagane przepisami opłaty. Podejmując decyzję o rozpoczęciu działalności w zakresie przewozów taksówką nie spodziewali, iż zezwolenia te zostaną nieoczekiwanie wycofane i na nowo będą zmuszeni ubiegać się o takie samo pozwolenie (choć pod inną nazwą - licencja zamiast zezwolenie) i ponownie odbywać szkolenie, zdawać egzamin i uiszczać opłaty za ich odbycie i wydanie licencji). Takie działania ustawodawcy naruszają zasadę zaufania obywateli do państwa i stanowionego prawa. Konstrukcja art. 103 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym stanowi, iż dotychczasowe zezwolenia, niezależnie od okresów, na jakie zostały wydane - wygasają po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy. Wszyscy taksówkarze, którzy chcą nadal wykonywać transport drogowy taksówkami muszą, w wymaganym terminie, złożyć wnioski o wydanie

nowych licencji, których uzyskanie uzależnione jest od spełnienia warunków wynikających z art. 6 ustawy. Dla przedsiębiorcy - który nie może wykazać się posiadaniem co najmniej 5-letniej praktyki w wykonywaniu przewozów taksówką - ukończenie szkolenia, potwierdzonego zdaniem egzaminem jest warunkiem koniecznym dla uzyskania nowej licencji.

Rozważając, czy ta regulacja nie prowadzi do naruszenia praw nabytych - uważam, iż została tu naruszona zasada proporcjonalności, skoro osiągnięcie tego samego celu, którym jest weryfikacja umiejętności zawodowych taksówkarzy i ujednoczenie zasad uzyskiwania licencji, możliwe byłoby przy zastosowaniu mniej dolegliwych środków. Taki mniej dolegliwy środek ustawodawca zastosował w ustawie Prawo o ruchu drogowym w celu weryfikacji instruktorów nauki jazdy (art. 145 ust. 2 Prawa o ruchu drogowym), zobowiązując ich - w celu zachowania posiadanych uprawnień - do poddania się egzaminowi sprawdzającemu posiadane kwalifikacje zawodowe.

Wydaje się również, iż możliwe było uznanie zaświadczeń o odbytych szkoleniu i egzaminie (przez taksówkarzy nie posiadających 5-letniej praktyki), które na podstawie uprzednio obowiązujących przepisów były wymagane dla uzyskania zezwolenia na wykonywanie transportu taksówką, za spełniające warunek posiadania zaświadczenia o odbytych szkoleniu i egzaminie, jak uczynił to ustawodawca w art. 105 ustawy o transporcie drogowym w odniesieniu do wydanych na podstawie obowiązujących uprzednio przepisów świadectw potwierdzających zdanie egzaminu z zakresu wykonywania krajowego drogowego przewozu osób, które uznane zostało mocą tego przepisu za certyfikat kompetencji zawodowych, który jest warunkiem uzyskania licencji na krajowy drogowy przewóz osób.

Przedstawiając Panu Premierowi ów problem, zwracam się z uprzejmą prośbą o jego przeanalizowanie i rozważenie zasadności wprowadzenia do ustawy o transporcie drogowym stosownych zmian, co byłoby możliwe zważywszy, że projekt nowelizacji ustawy o transporcie drogowym jest obecnie przedmiotem prac legislacyjnych Sejmu RP.

Oczekuję na stanowisko Pana Premiera.

Z wyrazami szacunku

/-/